

DEKAN Prof. Dr. FARUK EREM'İN MERASİMİ AÇIŞ KONUŞMASI

Fakültemizin bu mes'ut gününü kutlamak üzere bu toplantıya iştirâk etmek lütfunda bulunan Sayın Cumhurbaşkanına ve sayın misafirlerimize teşekkürlerimizi arz etmekle söze başlıyorum.

Türk Cumhuriyeti kuruluşundanberi bir çok irfan müesseseleri açmış olmakla öğünebilir. Fakat Fakültemiz Cumhuriyet Devrinin ilk açılan yüksek kültür müessesesidir. Yedi gün evvel kutlanan Cumhuriyetin 27. yılından sonra bugün Fakültemiz 25. yıl dönümünü kutlamaktadır. Bu iki yıl dönümü arasındaki tarih yakınlığı Fakültemizin inkilâpçı vasfını da ortaya koymaktadır.

Fakültemizin Cumhuriyet Devrinin ilk eseri olması bir tesadüf değildir. Fakültemiz Türk inkilâbının gelişmesinde şerefli bir vazifeyi başarmak maksadiyle kurulmuştur. Her işte muvaffakiyet, başlangıçtaki isabete bağlıdır. Büyük Türk inkilâpçıları Cumhuriyetin esas prensiplerinin devamı için bu işe, Ankara'da bir "Hukuk Mektebi" kurmak suretiyle başlamış münasip görmüşlerdir. Bu görüşteki isabet, hukuk ilminin her cemiyetin temelini teşkil ettiği yolundaki fikrin doğruluğunu bir kere daha te'yid eder.

Fakültemiz ilk açıldığı gün Atatürk tarihî söylevinde şöyle demişti: "Her inkilâbın kendisine mahsus müeyyidesi bulunmak zarurîdir." Bu söz Fakültemizin Türk inkilâbının gelişim safhalarındaki şerefli vazifesini işaret eder. Büyük Ata Fakültemiz kuruluşundan neler beklediğini bu tarihî nutkunda izah ettikten sonra sözlerini şöyle bitirmişti: "Cumhuriyetin müeyyidesi olacak bu büyük müessesenin küşadında hissettiğim saadeti hiç bir teşebbüste duymadım ve bunu izhar ve ifade etmekle memnunum." Tarih boyunca bu kadar büyük bir adamın bu kadar büyük bir iltifatına mazhar olmuş müesseseler azdır. Fakültemiz bununla şeref duyar. Ancak Atatürk'ün bu sözlerinin Fakültemiz için, çok kıymetli bir ihtarı da taşıdığına inanmış bulunmaktayız. Atatürk inkilâbının esasları hukuk fakültesinin ilmi gelişmesinde tükenmez bir kaynak olarak kalacaktır.

Memleketimizin ileri ve modern kanunlara ihtiyacı ilk hissedilen ihtiyaçlardan olmuştur. Bu kanunların ileri Avrupa memleketlerinden alınması zaruretini hissetmiş bulunan Türk inkilâpçıları bunları tatbik

edecekleri de yetiştirmeyi düşündüler. Fakültemizin açılması Büyük Millet Meclisinde müzakere edilirken şöyle bir temenni izhar edilmişti: "Ankara'da bir hukuk mektebi açılınsın. Fakat Ankara zihniyeti ile." Bu zihniyet devam etmektedir. Modern kanunların memleketimize alınması tarihi ile Ankara Hukuk Fakültesinin tarihi birbirine karışmış bir halde-dir. "Türk Medenî Kanunu" deyince dilin ucuna "Ankara Hukuk Mektebi" geliveriyor.

Fakültemiz memleket dâvalarına inanmış, bilgili insanlar yetiştirmiştir. Memleketin dört bucağına yayılmış, feragat sahibi büyük yargıcı kütlesinin yarısından çok fazlasının Fakültemiz mezunu olmasını biz bir tesadüf saymıyoruz. Fakültemiz, memleketin ihtiyaçları karşısında feragat etmesini bilen kimseler yetiştirmiş olmakla gurur duymaktadır. Bu Fakülteden "Mahmut Esat Bozkurt" un inkılâpçı ruhundan memleket aşısı almadan çıkmış bir tek genç mevcut değildir. Nur içinde yatsın aziz hocamız Mahmut Esat.

Fakültemiz çeyrek asırlık ömrünü boş geçirmemiştir. Fakültemizde kriminoloji, hukuk felsefesi ve hukuk sosyolojisi, ekonomi ve maliye, âmne hukuku ve hususî hukuka ait olmak üzere beş enstitü açılmıştır. Bu enstitüler millî hukuk bünyesinde gereken araştırmalara koyulmuş ve netice almağa başlamış bulunmaktadır. Fakültemiz 25 yılda 4391 mezun vermiştir. Halen Fakültemiz tam mânasiyle ilmi araştırma metodlarıyla çalışmakta ve bu yolda çalışmanın usullerini öğrencilerinde de itiyat haline getirmeğe gayret etmektedir. Nazari derslerden başka Fakültemizde amelî dersler ve seminer mesailerî, 1945 yılındanberi de doktora tedrisatı devam etmektedir. Bu suretle Türk Hukuk ilminde büyük ümitler vadeden genç elemanların yetişmekte olması Fakültemiz için güven kaynağı teşkil etmektedir.

Halen Fakültemiz kütüphanesinde 24 bin ciltlik hukuk kitabı mevcuttur. Bu suretle kütüphanemiz memleketimizdeki meslek ve ihtisas kütüphanelerinin en zengin olanıdır. Daha Profesörlerine bir masa ve bir sandalye dahi temin edilememiş bulunan ilk kuruluş günlerinde Fakültemize binlerce cilt kitap tedarik etmek suretiyle bu yolu açan Fakültemiz eski dekanlarının bilhassa bu sahadaki himmetlerini huzurunuzda şükranla anmağı borç bilirim. İlim tam bir akademik hava içinde gelişebilir. İlim havası Fakültemizde mevcuttur. Fakültemizin inkişafında genç hocanın yaşlı hocasından, talebenin hocasından aldığı akademik terbiyenin tesiri büyük olmuştur. Biz hocalar, talebimizde yaşadığımızı inamıyoruz. Fakültemizin bir tek sırrı vardır: Nesiller arası halkayı koparmamak.

Fakültemizin ilk dekanı, pek aziz hocamız rahmetli Cemil Bilsel Fakültemizin 17. yıl dönümü münasebetiyle bir yazısında şöyle demişti: "Yüksek bilgi müesseseleri bir memleketin en büyük kuvvet ve kudret kaynağıdır. Bunun içindir ki, İngiltere'nin şevketi donanmasına dayandığı kadar Cambridge ve Oxford'a istinad eder." Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinin, bu doğru sözdeki şeref payı büyüktür. Fakültemizin kurulması bahis mevzuu olurken Türkiye Büyük Millet Meclisinde şöyle denmişti: "Ankara'da bir hukuk mektebine ihtiyaç vardır. Çanakkale'de, millî mücadelede münevver vatandaş saflarında boşluklar husule geldi. Bunların dolması lâzımdır."

Bu boşlukların dolmağa yüz tuttuğunu bugün söyleyebiliriz. Belki bugün saflarda büyük boşluklar yok. Fakat saflar genişledi. Memleketimizde demokrasi dâvası gerçekleşmiş bulunmaktadır. Bu dâva Ankara Hukuk Fakültesinin inkılâpçı fikriyatına duyulan ihtiyacı daha fazla arttırmıştır. Demokrasi kendi hakkını bilen ve hak vermesini bilen vatandaşların rejimidir. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesine yapılacak daha çok iş var.

5 Kasım 1950